

2 Pooštren zakon za strance Otežan put do spajanja porodice

3 Borba protiv dampainga Regulisanje temporenog zapošljavanja

4 Za socijalnu Evropu Bez diskriminacije

Broj 4 | lipanj 2019 | Srpski / Hrvatski / Bosanski

Dodatak «work» novinama | Redakcija T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Štrajk žena, 14. jun 2019:

Bez dvostruke diskriminacije za migrantkinje

Žene zaslužuju društvo bez diskriminacije

Migracija je ženskog roda! Oko pola stanovništva koje migrira širom svijeta čine žene. Ranije su migrantkinje u Švajcarsku dolazile prvenstveno u okviru spajanja porodice, danas je međutim migracija žena mnogo nezavisnija. Dok žene iz EU smiju da jednostavno doputuju u Švajcarsku i rade u njoj, žene iz zemalja trećeg svijeta praktično samo putem spajanja

porodice smiju legalno da uđu u zemlju i zadrže se u njoj. Njihov boravišni status je direktno vezan za «ostajanje s mužem». To je posebno problematično za žene koje su izložene nasilju u porodici.

Međutim, i mnoge žene iz EU nalaze samo «tipično ženske» djelatnosti sa lošom platom: one su prvenstveno zaposlene u branši

njege, ugostiteljstvu, čišćenju, poljoprivredi, itd. Mnoge tzv. migrantkinje koje svakodnevno putuju na posao rade u privatnim domaćinstvima koja ne potpadaju pod Zakon o radu i u skladu s tim nude loše uslove rada. Žene migriraju jer žele da finansijski doprinesu svojoj porodici, da pobjegnu od nezaposlenosti u svojoj zemlji, da se usavršavaju ili da se

oslobode vladajućih društvenih normi i pritisaka u domovini. Međutim, mnoge migrantkinje ovdje žive i rade u prekrnim uslovima. Njihova obrazovanja i diplome se u Švajcarskoj često ne priznaju. Zbog toga mnoge migrantkinje moraju da prihvataju poslove koji su niži od njihovih kvalifikacija. Nedovoljna finansijska i socijalna sigurnost, prekarni status boravka ili ilegalizacija ljudi «bez papira» otežavaju im borbu protiv izrabljivanja i nasilja.

Zbog toga štrajk žena koristimo i da skrenemo pažnju na dvostruku diskriminaciju migrantkinja i da joj stanemo u kraj. Švajcarska mora da prizna diplome, kompetencije i stečene sposobnosti osoba sa migrantskom pozadinom. Mora da prizna razloge bijega specifične za žene i da im ponudi sigurnost i zaštitu od nasilja i izrabljivanja. Takođe treba da rad u domaćinstvima stavi u nadležnost Zakona o radu i da stane u kraj nedostojanstvenim uslovima rada.

Štrajk žena mijenja zakon, slika iz Bazela

Editorial

Drage kolegice i kolege, u maju 2019. povjereno mi je upravljanje odjeljenjem za migracije. Nakon 10 godina angažmana u jednoj sekciji vraćam se „svojim sindikalnim korijenima“. Prije 15 godina, u novoj Uniji, radio sam kao sekretar za migracije. Bilo je to uzbudljivo, motivišuće i poučno vrijeme.

Ukazano povjerenje mi je velika čast i radujem se što ću se zajedno sa mnogobrojnim ljudima od povjerenja i angažovanim timom suprotstaviti izazovima. Ova saradnja profesionalnog aparata i ljudi od povjerenja treba da bude primjer svima.

Iskustva pokazuju da naše djelovanje ima direktan uticaj na poboljšavanje položaja članova sindikata. Na primjer, kada je 2006. nakon duge borbe Unije za strance iz zemalja trećeg svijeta konačno ukinuta tranzitna viza kroz zemlje EU. Od tada naši članovi više ne moraju satima da stoje ispred ambasada EU zemalja.

Politička klima je postala napetija. Agitovanje desnice protiv migrantkinja i migranata ponovo je učinilo ksenofobiju društveno prihvatljivom. Zakoni koji se tiču stranaca drastično su pooštreni, a to ima direktne posljedice po naše mnogobrojne članove. U Švajcarskoj su dampaing plate sve veći problem. Istovremeno se politički napada zaštita plata. SVP-ova inicijativa o napuštanju Sporazuma o slobodnom kretanju uz to direktno napada i slobodu kretanja. Međutim, zajedno ćemo se boriti protiv napada na naša dostignuća i izboriti za progresivne vrijednosti. Mnogo nas je, a naša ujedinjenost je naša snaga!

Hilmi Gashi za SGB migracionu komisiju

Hilmi Gashi, upravnik migracije

Kratke vijesti

Radiš u ugostiteljstvu ili branši čišćenja i želiš da se usavršavaš?

Progredir – stručno usavršavanje za migrantkinje i migrante u branšama ugostiteljstva i čišćenja:

- Radiš već godinama u ugostiteljstvu ili branši čišćenja?
- Želiš da poboljšaš svoje znanje jezika i stručne kompetencije?
- Želiš priznati diplomu za ugostiteljstvo ili čišćenje?

Zainteresovan/a? Stupi u kontakt s nama!

Usavršavanje počinje u septembru 2019, a održava se u Lozani ili Veveyu.

Ovdje možeš da se prijaviš za informativno okupljanje i dobiješ dalje informacije:

Unija Vaud, Isabelle Smekens, tel. 079 515 63 13, isabelle.smekens@unia.ch

ECAP Vaud, Andrea Leoni, tel. +41 320 13 27, aleoni@ecap.ch, www.progredir.ch

ECAP

Pregovori za GAV o baštovanstvu : baštovanke i baštovani zahtjevaju fer uslove rada za cijelu Švajcarsku!

Trenutno samo u pojedinim regijama postoje dobri obavezujući kolektivni ugovori (GAV). Za većinu njemačkog dijela Švajcarske međutim postoji samo jedan i to neobavezujući GAV, koji itekako kaska za skoro svim drugim zanatskim branšama : niže plate, manje odmora i bez mogućnosti za ranije penzionisanje. Trenutno se pregovara o nadregionalnom, neobavezujućem GAV-u za ostale dijelove njemačke Švajcarske. Unijina konferencija baštovanki i baštovana poziva JardinSuisse da sa sindikatima sjedne za pregovarački sto i ovdje takođe uvede dobre i obavezujuće uslove rada. Od toga ne profitiraju samo baštovanke i baštovani, već i mnogobrojne ozbiljne firme.

Prava sindikata: Švajcarska na crnoj listi

Međunarodna radna organizacija (ILO) stavila je Švajcarsku na crnu listu zemalja koje ne poštuju dovoljno prava sindikata. ILO kritikuje nedovoljnu zaštitu u slučaju otkaza za zastupnike zaposlenih. Od 2004. ILO zahtjeva da se Švajcarska u svojim zakonima prikloni međunarodnim normama po pitanju zaštite u slučaju otkaza, koje je ratifikovala u sporazumima sa ILO ratifikovala. Međutim, ovdašnji poslodavci žestoko se brane. Kako Švajcarska ne reaguje, ILO sada pojačava pritisak. Kao i sindikati, i ILO zahtjeva da se kazne za zloupotrebu otkaza povise na 12 mjeseci, i da mora da postoji pravo na ponovno zaposlenje.

Švajcarskoj je potrebno barem 4 nedjelje porodiljskog za očeve

Djeca su u Švajcarskoj i dalje primarno ženska stvar. Ako su bolesni, majka ostaje kod kuće. Ako bebisiterka ne može da dođe, ili ako otac ne može brzinski da organizuje svoj očinski dan, preuzima majka. A u većini porodica očevi rade puno radno vrijeme, a majke ili djelimično ili neplaćeno. Četiri ili dvije nedjelje porodiljskog odmora za očeve: Savez kantona Švajcarske odlučuje o tome. Jasno je: ako Švajcarska neće da zaostaje po pitanju porodične politike, mora da učini da djeca više ne budu majčina, već porodična odgovornost. Međutim, na ovogodišnjem ljetnom zasjedanju prvo se radi o minimalnom rješenju: Švajcarskoj je potrebno porodiljsko za očeve – i to pune četiri nedjelje u skladu s inicijativom, a ne samo polovina, kako predviđa kontra-prijedlog komisije Saveza kantona. Da svi očevi nezavisno od poslodavca od početka mogu biti dio porodice, preuzimati odgovornost za svoju djecu i rasteretiti majke. Da djeca više ne budu odgovornost majke, već odgovornost porodice.

Borba protiv damping plata Unija u Cirihi otkrila najozbiljniji slučaj damping plata u Evropi

U Švajcarskoj rad postaje sve prekmarniji. Napada se zaštita plata. Unija se bori protiv diskriminacije platama i želi da spriječi da radnici iz EU rade na štetu domaćih radnika.

Damping plata su u Švajcarskoj na dnevnom redu. Skandalozni slučajevi ovakvih plata sve češće su na naslovnica. To je međutim samo vrh ledenog brijega. Damping plata su sveprisutan problem i javljaju se u mnogim branšama.

Zaposleni prevareni za gotovo 10 miliona

Unija se dugo sama borila protiv strašnih damping plata u firmi Goger-Swiss AG. Tek su jedna detaljnija kontrola i nebrojeni procesi dokazali da je Unija sve vrijeme bila u pravu! Goger-Swiss AG odgovara za daleko najgori slučaj damping plata u Cirihi. Ova kompanija uskratila je svojim radnicima gotovo 10 miliona.

Potrebna bolja zaštita plata

Ovaj slučaj kristalno jasno pokazuje: Švajcarskoj ne treba manja, nego veća zaštita plata. Danas svi treba da polazimo od toga da je tržište za gipsare u Cirihi – daleko najvećem gradilištu Švajcarske – za vrijeme Gogera praktično nestalo. Niko nije bio jeftiniji od Gogera; bukvalno svi profitabilni veliki poslovi išli su njemu. Postupak firme Goger je narušio ugled drugih poslodavaca i radnika.

Izrabljivanje radnika treba zaustaviti

Radnike na gradilištima ženevskih saobraćajnih preduzeća izrabljuju

Nakon Ciriha i Tesina i Ženeva je pogođena teškim slučajem damping plata u Javnim saobraćajnim preduzećima (TPG). Od oko 50 radnika iz južne Italije oduzet je dio plata sa njihovih bankovnih računa. Ovakvi sve češći slučajevi jasno pokazuju da se zaštita plata u Švajcarskoj mora ojačati.

Za siguran i dostojanstven rad
Zaštita plata i prava radnika u Švajcarskoj moraju se ojačati. Unija će nastaviti da akcijama i mobilizacijom vrši pritisak, a da slučajeve damping plata bez milosti razjašnjava.

Svako ima pravo na siguran i dostojanstven rad.

veb-sajt Unia

Rad na određeno – prijekorni uslovi rada Sindikati zahtjevaju regulisanje privremenog rada

Privremeni rad je u Švajcarskoj poprimio uznemirujuće razmjere: od 1995. se njegov udio u cjelokupnom radu petostruko povećao na 2,6%.

Kolektivni ugovor (GAV) za najamlijanje osoblja koji je uveden 2012. jeste donio važan napredak za privremeno zaposlene. Uprkos tome, privremeno zaposleni su u odnosu na zaposlene i dalje znatno uskraćeni. Često zarađuju manje, izloženi su većem riziku od nesreće, a njihove poslovne mogućnosti napredovanja su lošije.

Sindikati zahtjevaju iste uslove rada

Na jednoj medijskoj konferenciji Švajcarskog saveza sindikata (SGB) Unija i drugi sindikati zahtjevali su mjere za poboljšanje uslova rada privremeno zaposlenih. Oni moraju da imaju iste

uslove kao i ostali zaposleni. Federacija i kantoni uz to treba i da postave gornje granice za udio privremenog rada.

Privremeni rad ne smije da postane normalna stvar

Predsjednica Unije Vania Alleva na konferenciji je zahtjevala: « Sve branše i preduzeća koji imaju kolektivni ugovor moraju da ga primjene i na »pozajmljene« zaposlene! » Istovremeno je upozorila da bi prekmarni uslovi rada mogli da postanu normalna stvar. « Ako radnicima u Švajcarskoj želimo da ponudimo ne samo posao, već dobar i siguran posao, na kom mogu da zasnuju svoju budućnost, privremeni

rad ne smije da postane normalna stvar, već maksimalno neko prelazno rješenje. »

I za privremeno zaposlene radnike mora važiti: isti posao, ista plata

Privremeni rad doživljava svoj bum. Od 1995. se udio privremenog rada u Švajcarskoj upetostručio. Da li je to samo posljedica promjenjenog shvatanja svijeta? Da li iza toga stoji želja za sve više radnika koji su što je moguće više nezavisni i «fleksibilni»?

veb-sajt Unia

Privremeno zapošljavanje treba zaustaviti i omogućiti stalno zaposlenje

Zakon o strancima i integraciji (AIG) instrumenata za migrante

Novi Zakon o strancima i integraciji (AIG) želi da podstiče integraciju. Međutim, taj zakon je u svojoj srži nastavak dosadašnje restriktivne prakse protiv stranaca i stran-kinja, a u mnogim slučajevima i jačanje represivnih instrumenata, posebno pri sa-dašnjim realnim ili naslućenim budućim finansijskim teškoćama.

Novi Zakon o strancima i integraciji (AIG) na snazi je od 1. januara 2019. On posebno reguliše dozvolu ulaska i boravka za državljane iz zemalja koje nisu članice EU niti EFTA. Za državljane iz EU i EFTA država je relevantan prvenstveno sporazum o slobodnom kretanju lica. Novi zakon pooštava uslove za dodjeljivanje dozvole za privremeni ili stalni boravak, tako što se one vezuju za «kriterijume integracije». Poštovanje javne bezbjednosti i javnog reda, poštovanje vrijednosti iz Ustava, jezičke kompetencije (samo za odrasle), učestvovanje u privrednom životu ili na usvajanju obrazovanja samo su neki od kriterijuma koji odlučuju da li će se dozvola privremenog ili stalnog boravka izdati, ograničiti ili oduzeti kao i da li će biti odobreno pripajanje porodice.

Ograničeno pripajanje porodice

Novi kriterijumi integracije igraju odlučujuću ulogu i pri pripajanju porodice. Ukoliko se oni ne ispune, što posebno važi za zavisnost od socijalne pomoći, može doći do ograničavanja spajanja porodice i za Švajcarce, građane EU i osobe sa dozvolom C. Isto

važi i za mogući socijalni rizik, u kom slučaju kao indikatori mogu služiti dobijanje dodatnih sredstava i smanjeni iznos zdravstvenog osiguranja. I vremenski je uvedeno pooštrenje: rok za pripajanje porodice ograničen je na 14 mjeseci.

Gubitak ili ograničavanje dozvola boravka

Ukoliko se kriterijumi za integraciju prema AIG ne ispune, to može dovesti do gubitka ili ograničavanja C dozvole, ili gubitak B dozvole. Gubitak može da nastupi direktno, bez prethodnog ograničavanja. To znači da na primjer onaj koji ne može da dokaže «volju za učestvovanjem u privrednom životu» i prima socijalnu pomoć, mora da računa na to da će možda morati da napusti Švajcarsku. Jer ovo može da se ocijeni kao nedovoljna spremnost na integraciju i da se kazni oduzimanjem dozvole boravka. Ovo je slučaj prije svega kod velike i trajne socijalne pomoći. Uki-danje C dozvole je moguće čak i nakon boravka dužeg od 15 godina. Nakon ograničavanja C dozvole na B dozvolu može da se zaključi dogovor o integraciji (ili preporuka o

Jezičke kompetencije: samo kod državljanima iz Belgije, Danske, Njemačke, Francuske, Kneževine Lihtenštajn, Grčke, Italije, Holandije, Austrije, Portugalije i Španije izdavan-je, oduzimanje ili ograničavanje boravišne dozvole C ne smije da zavisi od jezičkih kompetencija.

integraciji za građane EU). Nakon gubitka B dozvole osoba mora da napusti Švajcarsku.

Razmjena informacija između institucija

Novi zakon predviđa i to da se institucije međusobno informišu i po potrebi dozvole konsultovanje oko određenih slučajeva. Ove informacije će se koristiti kako bi se «mjerio obim integracije». Informacije su između ostalog o civilnim i krivičnim procesima, primanju obeštećenja i socijalne pomoći, primanja dodatka AHV-a ili IV-a. Novo je da će se dobijati informacije i o disciplinskim mjerama iz škole.

Unijine obuke i informisanja

Iako AIG ima neka poboljšanja (npr. preduslov za bržu integraciju izbjeglica, azilanata i privremeno primljenih na radno tržište), on suštinski predstavlja pooštrenje prava stranaca. Jačanjem represivnih instrumenata u mnogim oblastima, kao što je pripajanje porodice, gubi-tak boravišne dozvole ako se ne ispune integracioni kriterijumi, Unija će u narednom periodu veoma posvetiti. Zbog toga ćemo vrlo brzo ponuditi informisanje i obuke u regionima i sekcijama.

Philipp Zimmermann, PR

Štrajk žena za izjednačenje plata i primjenu zakona jednakosti

Evropski izbori: 26. maja 28 naroda je izabralo novi parlament Bizarni novi EU parlament

450 miliona građanki i građana EU biralo je, izlaznost na izbore je bila visoka. Rezultati: radikalna desnica i nacionalisti slave. I Zeleni prednjače. Nasuprot njima, velike partije, poput socijaldemokrata i građanskog bloka, nastavljaju svoj pad.

Ozbiljna desnica

Nema ni 18 mjeseci otkad su desničarski nacionalisti poput francuske Marine Le Pen ili italijanskog Matea Salvini htjeli da odbace evro i napuste EU. Sada se iz sve snage guraju u istu tu EU. I u svojim zemljama uznapredovali su do najjačih partija. Da evropska ultra-desnica nije toliko podijeljena,

mogla bi sa svojih oko 170 poslanika (od 751) da predstavlja možda i najveću frakciju u EU parlamentu. Ponegdje imaju i najviše glasova. Salvinijeva Lega ostvarila je 34%. Više od toga postigao je samo mađarski Viktor Orban: on je pokupio apsolutnu većinu. Ipak, preuzimanje moći od strane desnice i dalje nije opcija.

Zeleni

Klimatske katastrofe i drugi ekološki problemi dali su krila Zelenim. U Njemačkoj su oni sa 21% druga najjača partija, u Francuskoj šokantna treća. Problem: postoje samo u zapadnom dijelu Evrope. Dakle, u Strazbur ulaze sa maksimalno 79 poslanika (nešto više od 10%). Premalo da bi mobilizovali mlade, premalo da bi odlučujuće uticali na ekološke odluke.

Socijalni preokret

Druga odlučujuća tema za kontinent je okretanje ka socijalnoj sigurnosti i pravednosti. Krajnje je vrijeme. Ali, više od dvije trećine novih poslanika veliča izrabljivački kapitalizam. Međutim, nešto manje od 100 poslanika zalaže se bez ikakvih pogovora za socijalnu Evropu.

Podsticaji s ulice

Podsticaji za socijalni i ekološki preokret moraju da dođu spolja. Od sindikata. I sa ulice.

Oliver Fahrni, workzeitung

Vrijeme za preokret - za socijalnu Evropu

EGB kongres: intervju

Evropski sindikati žele socijalnu Evropu

Od 21. do 24. maja u Beču je održan 14. kongres Evropskog saveza sindikata (EGB). Tu su bila i dva švajcarska saveza, SGB i Travail.Suisse. Horizonte je razgovarao o tome sa Mariliom Mendes, Unijinom sekretarkom za migracije.

Marilia, ti si na EGB kongresu učestvovala kao delegat SGB-a. Koja je bila glavna tema kongresa.

Kongres se održao u nedjelji izbora za Evropski parlament, te su oni, uz pitanje kako će se EU nakon njih kretati, bili možda najvažnija tema. Briga o najavljenom napadu ekstremno desničarskih i nacionalističkih grupacija, koji žele da budu prisutniji u parlamentu EU i da time naruše socijalnu Evropu, bila je veoma velika. Moto kongresa, «Fer Evropa za radnike», odgovarao je ovom političkom scenariju i sažeo naše zahtjeve. Samo socijalna EU može da pobjedi strah u Evropi i da se suprotstavi antidemokratskim snagama.

Izazovi budućnosti pritom nisu bili zaboravljeni: kako ćemo se ophoditi prema digitalizaciji i automatizaciji? Kako može da izgleda održiva privreda i koja je uloga radnika? I ravnopravnost, politika mladih, kao i migracije bile su teme kojima su se delegati bavili...

Koliko je bilo učesnika i ko je sve učestvovao na kongresu?

EGB zastupa 45 miliona članova iz 39 evropskih zemalja. Na kongresu je učestvovalo preko 600 delegata iz oko 90 sindikata iz 38 zemalja, kao i iz 20 evropskih udruženja branši. Bilo je delegata iz sindikata od zapada (npr. iz Irske) do istoka (npr. iz Turske), od juga (npr. Portugalija) do sjevera (npr. iz Finske). Govorilo se i prevodeno je na 14 evropskih jezika. Dodatno je bilo prisutno i oko 400 gostiju, između ostalog iz američkih, kanadskih i latinoameričkih saveza sindikata.

Da li je bilo odluka koje su posebno važne za švajcarske sindikate?

Ne suštinski. Švajcarski savezi sindikata su prethodne godine dobili veliku podršku od EU sindikata po pitanju Okvirnog sporazuma i odbrane pratećih mjera (FlaM). Jasna vizija kongresa za socijalnu Evropu potvrđuje ovu putanju.

Jedna odluka kongresa bila je nešto bolnija za našu komisiju penzionera. FERPA je federacija penzionerki i penzionera i naši članovi su tamo veoma aktivni. FERPA nema pravo oglasila među organima EGB-a. Ponovo je postavljen zahtjev za pravo glasa, koji je nažalost odbijen. Ovo nije u redu jer penzionerke i penzioneri daju važan doprinos sindikalnom životu i zastupaju važne društvene težnje. Nadamo se da će kongres za četiri godine drugačije odlučiti.

Dok kapital i preduzeća djeluju globalno i pokazuju «solidaran» politički lobi, stiće se utisak da sindikati prije svega operišu lokalno i/ili nacionalno, a da ih internacionalni aspekt manje zanima. Kako ti ocjenjuješ saradnju sindikata uopšte?

Tačno je da često imamo osjećaj da smo sami i nacionalno usmjereni. Pritom postoje milioni radnika sa sličnim brigama i težnjama i mnogi sindikati koji rade za iste ciljeve. Mogli bismo mnogo da naučimo jedni od drugih i da zajedno započnemo mnogo toga. I zaista ima više međunarodne saradnje nego što djeluje. Primjer je pomenuta solidarnost EU sindikata sa našom borbom za održavanje FlaM. Mi u Uniji pokušavamo da se internacionalno usmjerimo. Na kongresu je internacionalni aspekt bio veoma osjetan. Ali jasno je da bi bilo potrebno mnogo više međunarodne saradnje i koordinacije.

I na kraju: koji je zaključak EGB kongresa i tvoj cjelokupni utisak?

To da EU mora da postane socijalnija i da manje zastupa interese poslodavaca i kapitala, nailazi na sve veće odobravanje. Nobelovac Joseph Stiglitz je ti sažeo ulogu sindikata: svijet rada prožima nejednakost i diskriminacija i to uništava demokratiju; sindikati su bastion protiv ovih razarača. To nam daje veliku odgovornost, ali i mogućnos da radimo na pozitivnim promjenama: za više pravičnosti, ista prava i jednakost šansi za radnike i slabije u društvu. To povezuje sindikate. Ovaj osjećaj zajedništva sa toliko mnogo drugih ljudi sa najrazličitijim pozadinama najljepše je što se može doživjeti na ovakvom kongresu. Meni to daje sigurnost da je svijet pun raznolikosti moguć i da se isplati zalagati se za njega.

Intervju obavljen sa MariliaMendes

Pitanja & odgovori

Dnevnice: da li se u slučaju bolesti odbijaju socijalni doprinosi?

Prije nekog vremena ozbiljno sam se razbolio i zbog toga nisam sposoban za rad. Preko firme sam osiguran da dobijam dnevnice na ime plate od osiguranja. Prilikom pregleda aktuelnog obračuna plata ustanovio sam da moj šef od plate na bolovanju odbija i doprinose za AHV, IV, EO, osiguranje za nezaposlene i penziono osiguranje, kao i premije za nesreću koja se nije dogodila na radnom mjestu (NBU) i dnevnice zdravstvenog osiguranja. Smije li on to?

David Aeby: Ne. Dnevnice iz osiguranja ne spadaju u platu (to je zamjena za platu) od koje moraju da se odbiju doprinosi, time Vi ne dugujete ništa za AHV, IV, EO, ALV, SUVA (NBU). Te dnevnice nisu plata koju firma isplaćuje, već zamjena za platu koju isplaćuje osiguranje. Po u pravilu znači da Vi ne morate da plaćate premije za dnevnice osiguranja jer su premije osiguranja danas najčešće takođe obavezne. Ako firma pored novca za osiguranje dodatno isplaćuje procenat plate, od njega obavezno moraju da se odbiju doprinosi. To je slučaj i kod pomjerenih dnevnica: ako firma plaća prvih 30 dana bolovanja zbog bolesti ili nesreće, a osiguranje uskače tek od 31. dana. Dakle, samo čista isplata osiguranja oslobođena je odbitaka za doprinose. Da li i u slučaju penzionog osiguranja postoji oslobađanje od premije, zavisi od odgovarajućih regulacija.

Work, 31.5.2019

Dnevnice: u slučaju invaliditeta osiguranje za nezaposlene mora da prilagodi osiguranu zaradu (Foto: Pixabay)

Invaliditet: smije li osiguranje za nezaposlene da smanji dnevnice?

Ubrzo nakon što sam izgubila svoje radno mjesto dogodila mi se i teška nesreća. Tegobe su toliko ozbiljne i dugotrajne da sam morala da se prijavim za invalidsko osiguranje. Ono mi je sada odobrilo pola penzije. Međutim, osiguranje za nezaposlene otad želi da mi u skladu s tim smanji moju osiguranu zaradu, a time i dnevnice. Smije li osiguranje za nezaposlene da uradi to?

Nicole Debrunner: Da. Postupak osiguranja za nezaposlene je ispravan. Obaveza prema osiguranju za nezaposlene ograničava se na preostali vid zarade osiguranika. Dakle, ako osoba neposredno prije ili za vrijeme nezaposlenosti postane invalid, sposobnost za rad više ne odgovara onoj prije nezaposlenosti. Međutim, kao osnova za obračunavanje dnevnica sada služi zarada od invaliditeta. Vi od IV-a dobijate pola penzije, što dalje znači da ste samo 50% radno sposobni. Zbog toga je osiguranje za nezaposlene prilagodilo osiguranu zaradu. Prilagođavanje počinje u mjesecu od kog ste ostvarili pravo na invalidsku penziju. U svakom slučaju, invalidska penzija ublažava smanjenje obeštećenja od osiguranja za nezaposlene.

Work, 26.4.2019

10 univerzalnih savjeta za ljetovanje

Ko još ne voli ljetovanje? Plaža, sunce, palme, koktel (pivo), pijesak (ili kamenje, zavisi šta je za Vas definicija raja)... Već ste tamo u mislima i jednostavno uživajte!

Međutim, kada stignete tamo ne mora da znači da će sve biti tako jednostavno i savršeno. Može da vam se desi da sami sebi napravite problem i da vam sve presedne na početku ili na kraju. Zato bez obzira na lokaciju na koju idete, pročitajte i usvojite ove savete kako biste se odlično proveli. Do sada ste čuli milion saveta za letovanje... Nemoj ovo, uradi ono... Zato smo mi sve to spakovali u ovih 10 korisnih savjeta za ljetovanje koji će vam poslužiti bez obzira na lokaciju na koju ste se uputili.

1. Kofer

Prestanite da nosite sve što posjedujete. Ponesite samo ono što mislite da će vam trebati, a onda izbacite pola stvari iz kofera. Poslednje što vam treba je da vučete koferčinu od 40 kila na 40 i više stepeni iz busa, po željezničkoj stanici ili po aerodromu. Na kraju, prisješće Vam jer nećete imati gdje da spakujete suvenire!

2. Novac

Uvijek nosite više novca nego što mislite da vam je potrebno. Ne zato što treba da se razbacujete i zato što se jednom živi, već zato što će vam biti žao ako naletite na neku ekstra stvar koju tražite godinama a vi niste ponijeli novac jer ste mislili da vam neće trebati, na primjer.

3. Osiguranje

Uvijek uplatite osiguranje. Gdje god da idete, kako god da idete. Osiguranje je važan dio putovanja! Nikad se ne zna šta može da vas zabolji, a nije poenta putovanja da platite popravku zuba hiljadu eura.

4. Nikad ali nikad ne nosite dokumenta i novac u zadnjem džepu!

5. Tražite nova iskustva i doživljaje

Bez obzira gde ljetujete i koliko vam je lijepo, uvijek može biti bolje. Krenite na krstarenje, probajte lokalnu hranu. Doživite neku avanturu.

6. Obuća

Koliko god da Vam je lijepo dok istražujete grad, prisješće Vam ako vas posle toga danima bole noge i imate žuljeve. Obezbedite sebi par dobrih patika i kvalitetne čarape! Plastične patike sa ravnim donom ili platformom od 5 i više cm NISU za šetnju!

7. Izgubite se

Vodič ne zna sve – lokalci znaju! Izgubite se, odvojite jedan dan i samo šetajte, razgledajte, sjedite i posmatrajte. Nikad se ne zna šta možete da otkrijete.

8. Sunce je opasno

Prvo – ne pretjerujte sa količinom kreme za sunčanje. Drugo – krema za sunčanje je obavezna! Treće – morate da pijete mnogo vode kad ste na suncu! Četvrto – posle sunčanja morate da namažete kožu sa nečim što je dobro za hidrataciju. Postoji milion SOS krema posle sunčanja, ali možete da koristite i pavlovičevu mast, ako baš želite. Bilo kakva krema je bolja od nikakve! U slučaju da izgorite, uzmite neki gel, a ako ih nemate jogurt je spas, ali ne miriše fenomenalno. Avokado takođe može da popravi stvar.

9. Voda

Gdje god da idete, šta god da radite – NEMOJTE DA PIJETE VODU SA ČESME! Možda je jeftinije, ali može vam se desiti da imate ozbiljne stomachne probleme, jer Vi niste navikli na tu vodu! Uvek nosite sa sobom probiotik. Takođe flašicu sa vodom nosite svuda sa sobom, gde god da krenete!

10. Meduze

Jadransko more je puno meduza, ni Crno ne zaostaje. Ako vas pecnu, ne letite napolje, ostanite u vodi 15tak minuta. Slana voda će pomoći koži da se oporavi! Ako ostane crvenilo, mažite odgovarajućim gelom i to je sve.

izvor: <http://stiklakafakravata.com/10-univerzalnih-saveta-za-letovanje/>

Osiguranja -koja su nam zaista potrebna?

Koja su nam osiguranja potrebna

Sedam tačaka prije sklapanja jednog osiguranja

1. Prije nego što sklopite osiguranje: razjasnite da li ste već osigurani protiv dotičnog rizika (na primjer kod poslodavca) ili da li možete sami da podnesete najveću moguću štetu u slučaju nekog slučaja.
2. Čuvajte se agenata osiguranja: Oni imaju interes da prodaju što skuplje i što više ugovora.
3. Iskoristite prednost konkurencije: Uvijek dobijte konkurentne ponude, razmislite i o online ponudama – one su u prosjeku 15 posto jeftinije, jer nijedan prodajni predstavnik ne zarađuje proviziju. U slučaju oštećenja, obično ne mora da se bavi bivšim prodavcem.
4. Nikada nemojte odmah potpisati: Spavajte na tome i riješite sva otvorena pitanja
5. Imate li pismene izjave od predstavnika koje su pismeno potvrdile: Šta se ne navodi u politici ne važi.
6. Potpišite samo ako vam je jasno sledeće: za šta ste osigurani, a ne? Šta je osiguranje? Koji su bonusi? Koliko dugo traje ugovor? završava se automatski ili se nastavlja? Za osiguranje imovine: Insistirajte na jednogodišnjim ugovorima ili obratite pažnju da imate pismeno potvrđeno godišnje pravo na raskid ugovora.
7. Ako imate bilo kakvih pitanja, molimo vas da kontaktirate pravno savjetodavno tijelo ili privatnog ombudsmana za osiguranje (www.ombudsman-assurance.ch, tel. 044 211 30 90) – čak i prije sklapanja ugovora, na primjer ako niste sigurni kada popunjavate upitnik.

Dara Filipovic